

Ομάδα φροντίδας υγείας και αποτελεσματική ομαδική εργασία

Η αποτελεσματική ομαδική εργασία αναγνωρίζεται παγκοσμίως ως βασικό εργαλείο για τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος παροχής υγειονομικής περίθαλψης. Ως ομάδα ορίζεται ένα σύνολο από δύο ή περισσότερα άτομα που αλληλεπιδρούν δυναμικά, αλληλεξαρτώμενα προς ένα κοινό στόχο και στους οποίους έχουν ανατεθεί συγκεκριμένοι ρόλοι ή λειτουργίες για να εκτελέσουν σε προκαθορισμένο χρονικό διάστημα.¹

Στον τομέα της υγείας, μια αποτελεσματική ομάδα είναι μια ομάδα που τα μέλη της, συμπεριλαμβανομένου και του ασθενή, επικοινωνούν μεταξύ τους, αναφέροντας τις παρατηρήσεις τους, την εμπειρία τους και τις αποφάσεις τους με σκοπό την επίτευξη της βέλτιστης ποιότητας φροντίδας υγείας.¹

Η αποτελεσματική ομαδική εργασία μεταξύ των επαγγελματιών υγείας μπορεί να επηρεάσει θετικά την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας υγείας δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο θα αναπτυχθεί η αριστεία στην κλινική φροντίδα. Υπάρχουν μελέτες στη διεθνή βιβλιογραφία που δείχνουν τη σημασία αλλά και την αποτελεσματικότητα της ομαδικής εργασίας ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας σε διάφορους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης (όπως είναι η πρωτοβάθμια φροντίδα ή ο δυναμικός τομέας της εντατικής θεραπείας).²⁻⁶

Τα τελευταία χρόνια, η υγειονομική περίθαλψη έχει αλλάξει κατά πολύ και επικεντρώνεται στην ασφάλεια των ασθενών, στην αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ της ομάδας φροντίδας και του ασθενή και τέλος στην έγκαιρη και καθολική συμμετοχή του ασθενή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, αναδεικνύεται η ανάγκη ανάπτυξης επιτυχημένων ομάδων φροντίδας υγείας με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Πιο συγκεκριμένα, τα μέλη της ομάδας πρέπει να διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες και να λειτουργούν αποτελεσματικά σε συνθήκες μεγάλου φόρτου εργασίας. Επιπλέον, να γνωρίζουν το ρόλο τους και τους ρόλους των άλλων μελών στην ομάδα και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους για να επιτύχουν έναν κοινό στόχο. Τέλος, θα πρέπει να είναι ικανά να λαμβάνουν αποφάσεις προς όφελος του ασθενή.⁷

Τον πιο σημαντικό ρόλο στην ομάδα έχει η ηγεσία η οποία καλείται να δώσει στα μέλη ένα κοινό προσανατολισμό καλλιεργώντας κλίμα αμοιβαίας συνεργασίας, εμπιστοσύνης και αποτελεσματικής επικοινωνίας.⁸

Η επικοινωνία είναι απαραίτητη και θεωρείται η βάση για αποτελεσματική ομαδική εργασία και υπάρχουν πολλές στρατηγικές όπως είναι η εκπαίδευση και τα προγράμματα κατάρτισης που έχουν στόχο τη βελτίωσή της. Στην κλινική πράξη μια πολύ σημαντική στρατηγική είναι η

ανάπτυξη πρωτοκόλλων, κλινικών κατευθυντήριων οδηγιών και λίστας ελέγχου που σε συνδυασμό με τις ομαδικές συναντήσεις μπορούν να εντοπίσουν προβλήματα, να τα αξιολογήσουν και να επανακαθορίσουν τις κλινικές πρακτικές προς όφελος του ασθενή.⁹

Η ανάπτυξη μιας κουλτούρας συνεργασίας και ομαδικότητας στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης απαιτεί μια δέσμευση για συμμετοχή στο διάλογο, την υιοθέτηση νέων πρακτικών που να ενισχύουν την αποτελεσματική επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την παροχή ασφαλούς και αποτελεσματικής φροντίδας στον ασθενή.

Όλγα Καδδά

Νοσηλεύτρια, MSc, MHSA(c), PhD,
Καρδιολογική ΜΕΘ
Ωνάσειο ΚΚ

Βιβλιογραφία

1. Morguelan B. Recognizing the elixir of excellent patient care: nurse-physician relationships. *Beginnings* 2013;33(2):10-2
2. Nodoro S. Effective multidisciplinary working: the key to high-quality care. *Br J Nurs* 2014;23(13):724-7.
3. Rathert C, Fleming DA. Hospital ethical climate and teamwork in acute care: the moderating role of leaders. *Health Care Manage Rev.* 2008;33(4):323-31.
4. Zaheer S, Ginsburg LR, Wong HJ, Thomson K, Bain L. Importance of safety climate, teamwork climate and demographics: understanding nurses, allied health professionals and clerical staff perceptions of patient safety. *BMJ Open Qual* 2018;7(4):e000433.
5. Sandahl C, Gustafsson H, Wallin CJ, Meurling L, Øvretveit J, Brommels M, Hansson J. Simulation team training for improved teamwork in an intensive care unit. *Int J Health Care Qual Assur* 2013;26(2):174-88.
6. Kydona ChK, Malamis G, Giasnetsova T, Tsiora V, Gritsi-Gerogianni N. The level of teamwork as an index of quality in ICU performance. *Hippokratia* 2010;14(2):94-7.
7. Babiker A, El Hussein M, Al Nemri A, Al Frayh A, Al Juryyan N, Faki MO, Assiri A, Al Saadi M, Shaikh F, Al Zamil F. Health care professional development: Working as a team to improve patient care. *Sudan J Paediatr* 2014;14(2):9-16.
8. Weller J, Boyd M, Cumin D. Teams, tribes and patient safety: overcoming barriers to effective teamwork in healthcare. *Postgrad Med J* 2014;90(1061):149-54.
9. Gluyas H. Effective communication and teamwork promotes patient safety. *Nurs Stand* 2015;29(49):50-7.